

St-2150/19

52 Pž-496/2018-3

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Draženke Deladio, predsjednika vijeća, te Raoula Dubravca, suca izvjestitelja i Ružice Omazić, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom MADŽAR d.o.o. u stečaju, Osijek, Krndije 29, OIB 11861163203, odlučujući o žalbi razlučnog i stečajnog vjerovnika REPUBLIKA HRVATSKA, OIB 52634238587, kojeg zastupa Županijskog državno odvjetništvo u Osijeku, protiv rješenja Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj St-2150/2016-48 od 10. studenog 2017., u sjednici vijeća održanoj 13. veljače 2018.

riješio je

Uvažava se žalba razlučnog i stečajnog vjerovnika Republika Hrvatska, OIB 52634238587 i ukida rješenje Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj St-2150/2016-48 od 10. studenog 2017. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

Prvostupanjski je sud riješio:

„1. Prihvaća se ponuda ponuditelja – razlučnog vjerovnika Marko Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 49001858560 i Josip Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 40487444946 vl. obrta Lukenda transport Osijek, Šumska 12, MBO: 90464249 (prvi prednosni red) za kupovinu:

- nekretnine upisane kod Općinskog suda u Osijeku zemljišnoknjižni odjel Osijek k.o. Osijek zk. ul. 17580, kč. br. 8882/12 skladište vijaka i alata dvor ulica Vukovarska 308 Osijek ukupne površine 1341 m² po procijenjenoj cijeni od 510.000,00 kn.

Na navedenim nekretninama upisano je založno pravo za korist Marko Lukenda iz Osijeka, Šumska 12 i Josip Lukenda iz Osijeka, Šumska 12 u iznosu od 40.200,00 EUR-a (prvi prednosni red).

2. Marko Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 49001858560 i Josip Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 40487444946 vl. obrta Lukenda transport Osijek, Šumska 12, MBO: 90464249, kao prvi razlučni vjerovnici u prednosnom redu izjavili su podneskom od 20. travnja 2017. g. da kupuju nekretninu iz točke 1. ovog rješenja i da stavljaju u prijeboj svoju tražbinu u iznosu od 499.559,79 kn (glavnica 40.200,00 EUR-a protuvrijednost 298.686,00 kn i zakonske zatezne kamate do 20.4.2017. g. u iznosu od 200.873,79 kn) s protutražbinom stečajnog dužnika po osnovi cijene u visini vrijednosti nekretnine iz točke 1. ovog rješenja.

3. Nalaže se kupcu razlučnom vjerovniku Marko Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 49001858560 i Josip Lukenda iz Osijeka, Šumska 12, OIB: 40487444946 vl. obrta Lukenda transport Osijek, Šumska 12, MBO: 90464249 plaćanje iznosa od 116.706,23 kn (razlike kupovnine u iznosu od 10.442,21 kn + iznos od 106.264,02 kn na ime troškova stečajnog postupka) na račun Trgovačkog suda u Osijeku broj HR31 2390 0011 3000 0020 0 model HR05 272-2150-16 u roku od 30 dana od pravomoćnosti ovog rješenja o dosudi.

4. Ako kupac iz točke 1. izreke ovog rješenja u određenom mu roku ne uplati iznos određen za podmirenja troškova stečajnog postupka, smatrat će se da je odustao od kupovnine te će se odrediti prodaja nekretnine.

5. Nakon pravomoćnosti ovog rješenja i nakon što kupac položi iznos određen u točki 3. ovog Rješenja, u zemljišne knjige upisat će se u njegovu korist pravo vlasništva na dosuđenim nekretninama, te će se brisati svi upisani tereti u zemljišnim knjigama.

6. Porezne obveze se plaćaju sukladno pozitivnim propisima.

7. Nakon što kupac – razlučni vjerovnik uplati iznos iz točke 3. izreke ovog rješenja i nakon pravomoćnosti ovog rješenja nekretnine će se predati kupcu, temeljem posebnog zaključka.“

Prema obrazloženju pobijanog rješenja, prvi razlučni vjerovnik u prednosnom redu koji je ujedno i razlučni vjerovnik u drugom prednosnom redu, izjavio je da kupuje nekretnine stečajnog dužnika i stavlja u prijeboj svoju tražbinu u ukupnom iznosu od 449.559,79 kn s protutražbinom stečajnog dužnika po osnovi cijene u visini utvrđene vrijednosti nekretnine. Prvostupanjski je sud nakon što je stečajni upravitelj dostavio obračun troškova koji terete predmetnu nekretninu naložio razlučnom vjerovniku platiti razliku kupovnine i troškove unovčenja u ukupnom iznosu od 116.706,23 kn. Pravo prvog razlučnog vjerovnika na kupnju nekretnina sud je utvrdio prema odredbi čl. 247. st. 7. Stečajnog zakona („Narodne novine“ 71/15 i 104/17; dalje: SZ).

Žalitelj pobija rješenje zbog žalbenih razloga bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnom navodi da je pogrešno shvaćanje suda da su odredbe čl. 247. st. 1. i st. 7. SZ-a konkurirajuća pravna pravila te da implicitno proizlazi diskrecijska ovlast suda da slobodnom ocjenom odredi način prodaje između dvije alternative odnosno prodaju elektroničkom javnom dražbom i izuzetkom od tog općeg pravila – neposrednom pogodbom. Ne radi se o alternativnim načinima unovčavanja imovine nego se radi o temeljnom načelu prodaje elektroničkom javnom dražbom, a supsidijarni način prodaje neposrednom pogodbom dopušten je samo iznimno i pod propisanim pretpostavkama. Zbog pogrešnog pravnog pristupa sud nije utvrđivao posebne pretpostavke propisane odredbom čl. 97. st. 6. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 73/17; dalje: OZ). Smatra da je sud prihvatio pravno nedopušteno raspolaganje hipotekarnog vjerovnika zbog čega je pobijana odluka zahvaćena žalbenim razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 4. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 14811 – pročišćeni tekst i 25/13; dalje: ZPP). Predlaže ukinuti pobijano rješenje.

Žalba je osnovana.

Pobijano rješenje ispitano je na temelju odredaba čl. 365. st. 1. i 2. i čl. 381. ZPP-a, u vezi s odredbom čl. 10. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ) pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka propisane odredbom čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Prvostupanjski je sud zbog pogrešnog pravnog pristupa propustio unovčenje nekretnine stečajnog dužnika na kojoj postoji razlučno pravo provesti na način propisan odredbom čl. 247. SZ-a zbog čega se za sada prihvrat ponude ukazuje protivan unovčenju prema odredbi čl. 247. st. 7. SZ-a

Protivno shvaćanju prvostupanjskog suda izjava prvog razlučnog vjerovnika prilikom unovčenja nekretnina stečajnog dužnika u prednosnom redu da kupuje nekretninu i da stavlja u prijeboj svoju tražbinu na način kako je to propisano odredbom čl. 247. st. 7. SZ-a nema za posljedicu derogiranje prodaje nekretnine koju provodi Financijska agencija elektroničkom javnom dražbom.

Naime, opća svrha stečajnog postupka propisanog odredbom čl. 2. st. 2. SZ-a je skupno namirenje vjerovnika stečajnog dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima. Pri tom razlučni vjerovnici čije je pravo upisano u javnoj knjizi imaju pravo odvojenog namirenja i njihovo pravo se ostvaruje na način propisan odredbom čl. 149. do 153. SZ-a.

Nekretnina na kojoj postoji razlučno pravo prodaje se u stečajnom postupku uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka o ovrsi na nekretnini. Odredbe Stečajnog zakona o unovčenju nekretnina koje su različite od odredbi Ovršnog zakona zbog toga imaju prednost u primjeni. Prema odredbi čl. 247. st. 1. SZ-a nekretnina na kojoj postoji razlučno pravo prodaje se u stečajnom postupku na prijedlog stečajnog upravitelja ili razlučnog vjerovnika uz odgovarajuću primjenu pravila o ovrsi na nekretnini. O prodaji nekretnine prema st. 2. čl. 247. SZ-a sud odlučuje rješenjem protiv kojeg pravo na žalbu imaju stečajni upravitelj i razlučni vjerovnici, a u zemljišnoj knjizi upisat će se zabilježba rješenja o prodaji.

Prema odredbi čl. 97. st. 6. OZ-a stranke, založni vjerovnici i nositelji osobnih služnosti i stvarnih tereta koji prestaju prodajom nekretnine mogu se sporazumjeti najkasnije do prodaje nekretnine na javnoj dražbi da se prodaja nekretnine obavi u određenom roku neposrednom pogodbom preko osobe ovlaštene za promet nekretnina, sudskog ovršitelja, javnog bilježnika ili na neki drugi način. Primjena navedene odredbe po logici stvari zbog svrhe stečajnog postupka ne može doći u primjenu prilikom unovčenja nekretnina stečajnog dužnika jer nije propisana Stečajnim zakonom i zbog toga nije moguće odredbom općeg propisa unovčiti u stečajnom postupku nekretninu na kojoj postoji razlučno pravo. Ono što razlučnom vjerovniku preostaje je iskoristiti pravo propisano odredbom čl. 247. st. 7. SZ-a. Navedenom odredbom i u slučaju davanja izjave nije isključena prodaja nekretnine elektroničkom javnom dražbom kako je propisano odredbom čl. 247. st. 4. SZ-a jer u stečajnom su postupku prava prvog razlučnog vjerovnika u prednosnom redu ograničena visinom utvrđene vrijednosti nekretnine. Dakle, do zaključenja elektroničke javne dražbe prvi razlučni vjerovnik može izjaviti da kupuje nekretninu u visini utvrđene vrijednosti nekretnine i u kojem slučaju stavlja u prijeboj svoju tražbinu s protutražbinom stečajnog dužnika po osnovi cijene. U protivnom, u slučaju da je do davanja izjave o kupnji postignuta veća cijena od one utvrđene zaključkom o prodaji, moglo bi doći do nemogućnosti namirenja dijela utvrđenih tražbina stečajnih vjerovnika koji bi se trebali namiriti iz ostvarene cijene nakon namirenja troškova. Takvo bi postupanje bilo protivno svrsi stečajnog postupka. Prema tome razlučni vjerovnik namirit će svoju tražbinu osiguranu založnim pravom, ali uz posebno propisane uvjete odredbama Stečajnog zakona. Svrha založnog prava nije omogućiti

založnom vjerovniku stjecanje vlasništva na određenoj stvari, već namirenje zalogom osigurane tražbine iz vrijednosti zaloga.

Razlučni vjerovnik ne mora koristiti svoje pravo propisano odredbom čl. 247. st. 7. SZ-a već može sudjelovati na elektroničkoj javnoj dražbi a u kojem slučaju ostvarena cijena može biti niža od početne cijene.

Osnovano žalitelj upućuje na pogrešan pravni pristup prvostupanjskog suda u unovčenju nekretnine stečajnog dužnika.

Iako žalitelj nije određeno pobijao prvostupanjsku odluku u dijelu kojom je izvršen obračun troškova prema odredbi čl. 248. SZ-a na pravilnost obračuna drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti. Radi se o tome da je sud prihvatio prijedlog stečajnog upravitelja i odredio mu dodatnu nagradu prema čl. 8. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima („Narodne novine“ broj 105/15; dalje: Uredba), a pretpostavke za dodatnu nagradu nisu bile ispunjene u smislu odredbe st. 2. čl. 8. Uredbe. Isto tako nejasna je visina troškova isporučenog plina (list 221. do 223. spisa) jer se odnosi na razdoblje od siječnja do ožujka mjeseca 2016. godine odnosno prije otvaranja stečajnog postupka i te troškove nije moguće ostvarivati na navedeni način.

Sukladno odredbi čl. 380. t. 3. ZPP-a u vezi s odredbom čl. 10. SZ-a riješeno je kao u izreci. U nastavku postupka prvostupanjski će sud nastaviti postupak unovčenja nekretnina i u skladu s rješenjem o prodaji od 9. svibnja 2017. zaključkom o prodaji utvrditi vrijednost nekretnine, način prodaje i uvjete prodaje uvažavajući navedeno u ovom rješenju.

Zagreb, 13. veljače 2018.

Predsjednik vijeća
Draženka Deladio, v. r.

Za točnost otpredak – ovlaštena službenik
Brankica Curman

Brankica Curman